

Slovo k povzbuzení na čtvrtek 19. března...
Slavnost sv. Josefa, snoubence Panny Marie

Milé sestry, milí bratři,

slavnost svatého Josefa, snoubence Panny Marie a Strážce Jezu Krista, jak zní jeden z jeho starobylých titulů, se v těchto dnech – jako vše ostatní – nese v duchu zajetí začínající nákazy novým koronavirem a opatření snažících se zpomalit rychlost jejího rozšíření. A tak zkusme společně pohledět na krásnou postavu sv. Josefa s otázkou, co nám může do těchto dnů říci. Ptejme se, ač víme, že nám z Nového zákona není známé žádné jeho slovo...

O svatém Josefovi víme leccos ze samotného evangelia, především podle Matoušova a Lukášova sepsání, a leccos můžeme opatrně doplnit také ze starobylého apokryfního (nekanonického) tzv. Protoevangelia Jakubova (je to spis, postupně skládaný od 2. do 5. století, který se především snaží nebiblicky rozvyprávět podrobnosti kolem události vtělení Pána Ježíše). Víme tedy, že Josef byl mužem spravedlivým, že byl zasnouben z pannou jménem Maria, že ji pak na vnuknutí anděla vzal k sobě i s počatým Dítětem a stal se jejich ochráncem. Můžeme opatrně doplnit, že už byl starším vdovcem a měl syny, když byl zasnouben s Pannou, a že mu ji vybral sám Boží los a on že Marii přijal za svou snoubenku přímo z jeruzalémského chrámu.

V každém případě stojí před námi svatý Josef jako ten, kterému byl svěřen do opatrování Pán Ježíš, vtělený Boží Syn v podobě malého křehkého dítěte. V tom je a zůstane Josef jedinečný, protože Boží Syn takto už podruhé na zem nepřijde.

Zároveň je svatý Josef vzorem pro každého z nás. I nám přeci byl tajemně ale skutečně svěřen Kristus, a to v podobě našeho křesťanství, zejména naší víry, naděje a lásky. I naším úkolem je proto křesťanskou víru na jednu stranu opatrovat jako malé křehké dítě, na druhou stranu nechat růst a nechat se jí v posledku vést. Skoro by se chtělo říci, že i my z „pěstounů“, „ochránců“ a „strážců“ Krista se máme stále více stávat jeho „učedníky“ a „apoštoly“.

Takový přerod se jednak má dít celoživotním duchovním zráním, ale oba momenty nás zároveň provází po celý život. Jednou máme být spíše ochránci a strážci své víry (když je kupříkladu nějak ohrožena), jindy jejími věrnými učedníky, těmi, kteří svou víru nechávají růst, nechávají se jí táhnout. A takovými situacemi jsou i takové, když na nás či dokonce na všechny kolem nás dolehne nějaká společná bolest, společné nebezpečí. Zvláště tehdy nás naše víra učí: věř, doufej a miluj, tedy nemysli jen na sebe, neměj strach jen o sebe, ale miluj právě nyní, když tě to třeba začíná něco stát, když z lásky pro druhé najednou musíš začít třeba i trochu riskovat, své zdraví anebo dokonce svůj život, když se musíš začít dělit o to, co máš a co je potřeba, a tak dále, protože je Bůh, je Kristus, byl ti svěřen, je ti blízko a je také věčnost. Až půvabně tento postupný přerod od ochránce k učedníkovi na postavě svatého Josefa ilustrují jiná, mladší a často poněkud bizarní tzv. evangelia Ježíšova dětství (to opět nejsou biblická evangelia, ale jsou to další starokřesťanské spisy snažící se rozvyprávět, jak to asi vypadalo v Nazaretu v době Ježíšova dětství). V nich najdeme sice až roztodivné scény, jak se malý Ježíš začíná Josefovi všemožně vymezovat, jasně mu ukazuje, že Josef má poslouchat jeho a ne naopak, protože on je přeci Boží Syn. V jednom ale mají tyto spisy asi pravdu: svatý Josef se musel postupně přerodit z Ježíšova otčíma v jeho učedníka, ač vůbec nic nevíme o podobě tohoto přerodu a možná byl jen docela zahalený, odehrávající se jen v Josefově srdci.

Doba, ve které se nyní nacházíme, není ani trochu apokryfní, je zcela reálná. Kéž bychom zvláště v těchto dnech zatoužili být více učedníky než ochránci Krista, kéž bychom se nyní především nechali se vést vírou, nadějí a láskou. Přičemž především ta poslední nesmí zůstat jen pouhým slovem, ale musí být vždy i činem. Podle aktuální potřeby a možností každého z nás. Ostatně právě takového – muže činu, ne slov – nám svatého Josefa představuje evangelium...